

FINANCIRANJE

Za vzdrževanje planinskih koč in poti so donacije in prostovoljno delo premalo

Dva milijona evrov bi lani država namenila za vzdrževanje planinske infrastrukture, če bi pri nas veljal avstrijski sistem financiranja. Slovenska planinska zveza iz proračuna ni dobila nič, je pa nekaj deset tisočakov prispevala Fundacija za šport. Vse drugo je stvar donacij in prostovoljnega dela.

✎ **Petra Mlakar**

Doniraj 5 za Korošico je prva stvar, na katero naleti obiskovalec spletne strani Planinskega društva Celje Matica. Gre za dobrodelno akcijo, v kateri lahko uporabniki donirajo pet evrov prek SMS-sporočila za gradnjo novega planinskega doma na Korošici, ki je pogorel oktobra leta 2017.

»Gradnja bo stala približno milijon evrov,« opozarja podpredsednik Planinske zveze Slovenije Miro Eržen. Zveza bo namenila 45.000 evrov z dodatnim evrom za letošnjo članarino (razen za predšolske in osnovnošolske otroke). Potrebni zneski se v celjskem društvu želijo približati še s pomočjo občin Celje in Luče, dobili so tudi del zavarovalnine, pomoč je obljubila tamkajšnja pašna skupnost. Računajo tudi na mednarodne razpise, na katere društva opozori planinska zveza, domači, namenjenih planinski infrastrukturi, pa doslej, kot pravijo v Celju, še niso zasledili.

Turizem cveti, planinske kočice životarijo

»Za posodobitev koč, ekološko in energetsko sanacijo nujno potrebujemo dodatne vire. V prihodnje pričakujemo izdatno finančno pomoč države, lokalnih skupnosti in turističnega gospodarstva, saj so naše kočice in poti pomemben del turistične infrastrukture, ki jo brezplačno ponujamo vsem, tako domačinom kot vse številnejšim tujcem,« je pred kratkim na okrogli mizi o tej problematiki izpostavil predsednik planinske zveze Jože Rovani. Ob vse večjem turističnem obisku Slovenije se namreč tudi v gorah povečuje število obiskovalcev, slovenske gore na leto obišče 1,7 milijona ljudi.

»V gore hodi okoli 350.000 slovenskih planincev, pri čemer jih je le 60.000 članov planinske zveze, torej je le vsak šesti planinec na naših poteh tudi naš član, breme vzdrževanja pa je v celoti na naših plečih. Planinska zveza ne zmore več zagotoviti dovolj sredstev za materialne stroške vzdrževanja, tudi potrebnemu prostovoljnemu delu na poteh smo markacisti komaj še kos. Vedno večji obisk na planinskih poteh pomeni večjo obremenitev za podlago, to pa pomeni tudi veliko več dela za markaciste, saj je treba poti še dodatno zaščititi s protierozijskimi zaščitami in stopnicami,« je dodal Rovani. Po njegovem visokogorske kočice zaradi kratke sezone in težkih visokogorskih razmer poleg stroškov gostinskih storitev in prenočevanja komaj pokrijejo stroške najosnovnejšega vzdrževanja koč.

Konkretnih obljub, da bo kmalu drugače, za zdaj ni. Državna sekretarka na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Eva Štravs Podlogar pravi, da na ministrstvu iščejo rešitve, je pa problematika planinske infrastrukture vezana na več različnih resorjev. Po Erženovih besedah bi se morali zganiti vsaj omenjeno ministrstvo in ministrstvo za okolje in prostor, ki bi lahko pomagalo pri energetski sanaciji koč in čistilnih naprav.

En evro na leto za kilometer poti

Neodvisni energetski strokovnjak Matjaž Valenčič iz zavoda ZaEnSvet ob tem opozarja: »Planinske kočice so že desetletja pionirji na področju otočnih sončnih elektrarn in vetrnih elektrarn. Njihove izkušnje so neprecenljive.«

»Država ima številne možnosti sofinanciranja, pa naj gre za vzdrževanje koč ali planinskih poti. Te niso zgolj rekreativnega pomena za državljane, pač pa na primer tudi obrambnega, saj varnost zagotavljajo tudi vojakom, kadar jih uporabljajo, in podobno,« na spregledane koristi planinske infrastrukture opozarja Valenčič.

V Sloveniji je po podatkih planinske zveze 178 oskrbovanih planinskih koč in bivakov, v njih je na voljo 7400 ležišč in več kot 10.000 sedišč. Dvanajst planinskih koč oskrbujejo s helikopterjem, 14 s tovorno žičnico, samo tretjina je opremljena z malo čistilno napravo, le dve

sta priključeni na javno komunalno omrežje. Slovenijo prepreda več kot 10.000 kilometrov planinskih poti, za vzdrževanje katerih skrbi nekaj več kot 770 markacistov, ki za to namenijo več kot 30.000 prostovoljnih ur.

»Planinska zveza Slovenije je lani od Fundacije za šport za urejanje planinskih poti prejela 12.500 evrov, kar pomeni dober evro za kilometer poti, kar je le kaplja v morje. Zveza je iz lastnih sredstev za vzdrževanje zelo zahtevnih planinskih poti dodala 16.000 evrov ter v zadnjih dveh letih iz lastnih virov razdelila skrbnikom planinskih poti 20.000 evrov za materialne stroške,« opozarjajo na zvezi.

Za planinske kočice zveza neposredno ne dobi nobenih državnih sredstev, je pa Fundacija za šport lani namenila Vojkovi koči na Nanosu 15.000 evrov za gradnjo čistilne naprave. Planinska zveza ima sklenjen dogovor s Slovensko vojsko in policijo za brezplačne helikopterske prevoze opreme za energetsko in ekološko sanacijo planinskih koč ter vzdrževanje in obnovo planinskih poti. Lani je vojska opravila 35 ur naleta, policija pa dve uri, za letošnji dogovor za 30 ur z vojsko in 10 s policijo.

Od vrat do vrat

Ko smo odgovore na pereča vprašanja z zvezi z viri za vzdrževanje planinskih koč in poti iskali na različnih ministrstvih, so nas pošiljali od vrat do vrat, češ da za to niso pristojni.

Ministrstvo za infrastrukturo tako v svojih nalogah nima skrbi za planinske poti, pač pa za infrastrukturo, ki omogoča mobilnost. Ker gre za športno infrastrukturo, so nas preusmerili na ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki na naša vprašanja še ni odgovorilo. Z ministrstva za okolje in prostor so nas preusmerili na ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki je pristojno za turizem. Tam so opozorili na razpis leta 2010, v katerem je bila s pomočjo evropskih sredstev sofinancirana obnova 22 planinskih postojank v skupni vrednosti 1,3 milijona evrov.

»Do sedaj sta bili na podlagi lanskega razpisa sofinancirani tudi dve planinski koči v skupni vrednosti 150.157 evrov. Trenutno ne razpolagamo s proračunskimi sredstvi, namenjenimi za potrebe razvoja planinske infrastrukture. Se pa zelo zave-

damo pomena dviga kakovosti tovrstne ponudbe za razvoj turističnih destinacij, zato bomo v naslednjih letih razmišljali tudi o možnostih za spodbujanje investicij v ta namen,« pravijo na ministrstvu.

Tudi na Eko skladu doslej po besedah Mojce Vendramin, v. d. direktorja, za spodbude za društva niso imeli zakonskih podlag, a zdaj jih pripravljajo

sami, tako da bo razpis objavljen predvidoma aprila. x

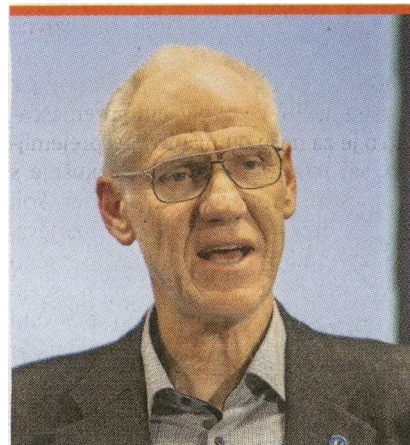
1,7 mio.

Ljudi na leto obišče slovenske gore.

Dva milijona na leto bi dobili po avstrijskem modelu

»Če bi naredili primerjavo avstrijskega sistema financiranja s Slovenijo, bi morala po tem ključu Slovenija od države dobiti dva milijona evrov na leto,« je na nedavni okrogli mizi v Ljubljani dejal Peter Angermann iz **Planinske zveze** Avstrije (ÖAV). Tudi v Avstriji nad vzdrževanjem planinske infrastrukture bdi krova **planinska zveza**. Skrbijo za 50.000 kilometrov **planinskih poti** in 475 **planinskih koč** s skoraj 25.000 ležišči. Financiranje je urejeno na državni, deželni in občinski ravni ter prek evropskih

sredstev, del dobijo tudi iz prispevka članov. »S peticijo smo leta 2013 uspeli prispevek države za vzdrževanje in obnovo planinske infrastrukture z 1,5 milijona evrov dvigniti na 3,6 milijona evrov na leto,« opozarja Angermann. »Ohranjanje planinske infrastrukture spodbuja tudi deželna vlada Koroške, ki je lani šestim koroškim **planinskim zvezam** namenila skupno 150.000 evrov. Avstrija se zaveda, da so **planinska društva** pomemben del turizma in da gresta turizem in planinstvo z roko v roki,« še dodaja.

Jože Rova
predsednik **Planinske zveze Slovenije**

Za posodobitev koč, ekološko in energetske sanacije nujno potrebujemo dodatne vire. V prihodnje pričakujemo izdatno finančno pomoč države, lokalnih skupnosti in turističnega gospodarstva, saj so naše kočice in poti pomemben del turistične infrastrukture, ki jo brezplačno ponujamo vsem, tako domačinom kot vse številnejšim tujcem.

Planinska zveza Slovenije ne dobi proračunskega denarja za vzdrževanje planinske infrastrukture, torej **planinskih koč** in označenih poti, kot to velja za tuje tovrstne organizacije. ☎ Manca Čujež